T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018 / 338
KARAR NO : 2018 / 458
KARAR TR : 24.9.2018

ÖZET : Davanın açıldığı tarihte davalı mevkiinde, kamu kuruluşu niteliği taşımayan O. Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin olması karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde ADLİ YARGIYERİNİN görevli olduğu hk.

K A R A R

Davacı : E. A.
Vekili : Av. M. N.Ö.
Davalı : Eskişehir/O.Elektrik Dağıtım A.Ş.
Vekili : Av. M. K.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkili tarafından Eskişehir İli, Tepebaşı İlçesi, Kumlubel Mahallesi, Kurt Sokak, No:32 adresinde ve tapunun 21N-4A pafta, 9409 ada, 18 parselde bulunan taşınmaza 06.06.2016 tarih ve 603 no ile yapı ruhsatı alındığını; inşaat başlamadan önce, inşaatın yapılmasına engel teşkil eden elektrik direğinin taşınması amacıyla davalı şirkete başvuruda bulunulduğunu, direğin bina girişine gelmesi durumunda taşınabileceği belirtilerek başvurunun reddedildiğini; akabinde, müvekkilinin sözlü başvurusu sonucunda elektrik direğinin taşındığını ancak taşınan bu elektrik direği için standartlara uyulmadığını; direğin yamuk dikildiğini, gerekli betonarmenin kullanılmadığını, direk çukurunun ve derinliğinin mevzuatlara uymadığını; müvekkilinin ise gerekli tüm emniyet tedbirlerini aldığını; inşaat temelinin tamamlamasının ardından, 29.07.2016 tarihinde yağan yağmur sonrası direğin yıkıldığını, temiz su şebekesini patlattığını, patlayan borudan taşan suların müvekkiline ait inşaatın temeline dolduğunu; müvekkilinin durumu gecikmeksizin ilgili birimlere bildirdiğini ancak gelen ve ilgilenenin olmadığını; müvekkilinin, daha fazla zarara uğramamak amacıyla, dalgıç pompa kiralayarak suyu tahliye ettiğini; daha sonra bir denetleme şirketince, uzun süre suya maruz kalması sebebiyle temelin oturması gereken sınırlar dışına taştığı, temel alt kolunun bir tarafının olması gerekenden yüksekte olduğu, inşaatın bu haliyle devam etmesinin mümkün olmadığı ve mevcut imalatın yıkılarak yeniden inşa edilmesi gerektiği hususunun belirtildiğini ve belediye tarafından inşaatın mühürlendiğini; yıkım kararı verilen inşaat temelinin iş makinası kullanarak yıkıldığını, üzerine toprak dökülerek eski hale getirildiğini; bu hususta Eskişehir 1. Sulh Hukuk Mahkemesinin 2016/42 Değişik İş dosyasından tespit yaptırıldığını, müvekkilinin 54.008 TL zarara uğradığının tespit edildiğini; davalı elektrik şirketinin ve Eskişehir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün kusurları neticesinde müvekkilinin 54.008 TL zarara uğradığını, tarafların müteselsilen bu zarardan sorumlu olduklarını, Eskişehir Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü aleyhinde de dava açılacağını ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile şimdilik, 54.008,00 TL zararının, meydana geldiği tarihten itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsiline karar verilmesi istemiyle 29.3.2017 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

ESKİŞEHİR 2.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 14.12.2017 gün ve E:2017/133, K:2017/699 sayı ile, "(…) Davacı tarafça 20.3.2017 tarihinde davalı aleyhine, mahkememizin yukarıda yazılı esasında iş bu dava açıldıktan sonra bu defa aynı konuda dava dışı Eskişehir Su ve Kanalizasyon İdaresi aleyhine Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin 2017/384 E sayılı dosyasında 17.4.2017 tarihinde dava açıldığı anlaşılmıştır. Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin 2017/384 E sayılı dosyasının incelenmesinden, mahkemece davacının idarenin hizmet kusuruna dayandığı gerekçesiyle 21.6.2017 tarihinde görevlilik kararı verilmiş, 23.5.2017 tarihinde ise mahkememiz dosyasındaki davalı elektrik idaresini de davada davalı olarak gösterilmesine ilişkin hasım düzeltme kararı verildiği anlaşılmıştır. Şu halde, ortada tarafları konusu ve neticei talebi aynı olan derdest iki dava bulunmaktadır. Mahkememiz dosyasındaki dava tarihi önce olduğundan iş bu dosyada derdestlik nedeniyle davanın usulden reddedilemeyeceği değerlendirilmiştir. Buna karşılık, gerek davacının aynı konuda idare Mahkemesine de dava açması, gerekse idare mahkemesince davanın idari yargıda görülmesi gerekeceğine ilişkin görevlilik kararı vermesi nedeniyle davada hizmet kusuruna dayanıldığından, davanın görülme yeri idari yargı yerleri olduğu değerlendirilerek mahkememizin yargı yolu bakımından görevsizliğine karar vermek gerekmiştir.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle

Açılan davada Mahkememizin yargı yolu bakımından görevsizliğine…" karar vermiş, bu karar istinaf yoluna başvurulmaksızın kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu defa aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

ESKİŞEHİR 2.İDARE MAHKEMESİ; 13.4.2018 gün ve E:2018/80 sayı ile, "(…) 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2. maddesinde, idari dava türleri; "idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve

maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları ve tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar" olarak tanımlanmış, aynı Kanun'un 15/1-a maddesinde, idari yargının görev alanına girmeyip adli veya askeri yargının görev alanına giren davaların reddedileceği hükme bağlanmıştır.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 1. maddesinde de; "Bu Kanun'un amacı; elektriğin yeterli, kaliteli, sürekli, düşük maliyetli ve çevreyle uyumlu bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması için, rekabet ortamında özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir elektrik enerjisi piyasasının oluşturulması ve bu piyasada bağımsız bir düzenleme ve denetimin yapılmasının sağlanmasıdır." Hükmüne yer verilmiş, 3. maddesinde; "Bağlantı anlaşması"; "Bir üretim şirketi, dağıtım şirketi ya da tüketicinin iletim sistemine ya da dağıtım sistemine bağlantı yapması için yapılan genel ve özel hükümleri içeren anlaşma" olarak tanımlanmış, 4. maddesinde; Kanun kapsamında yürütülecek piyasa faaliyetleri arasında üretim ve dağıtım faaliyetleri de sayılmış, 14. maddesinde lisanssız yürütülebilecek faaliyetlere yer verilmiştir. Aynı maddenin 4. fıkrasında; "Bu kişilerin sisteme bağlanmasına ilişkin teknik usul ve esaslar ile satışa, başvuru yapılmasına ve denetim yapılmasına ilişkin usul ve esaslar kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir. Kanunun uygulanmasına yönelik Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretimine İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır.

İdari yargıda bir işlem veya eylem nedeniyle tam yargı (tazminat) davası açılabilmesi için o işlemin/eylemin "idari işlem/eylem" niteliğini haiz olması gerektiği hususunda tartışma bulunmamaktadır. İdari işlem/eylem ise diğer vasıflarının yanısıra ve her şeyden önce "bir kamu idaresinin işlemi/eylemi" olmak durumundadır. Buna göre öncelikle tazminat talebinin dayanağı işlemi tesis eden kurum olan O.Elektrik Dağıtım AŞ'nin özel hukuk hükümlerine tabi bir özel hukuk tüzel kişisi mi, yoksa kamu idaresi niteliği taşıyan bir kurum mu olduğunun tespiti gerekmektedir.

Uyuşmazlığının çözümü açısından davalı kuruluşun hukuki yapısını incelemek gerekirse; Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), Elektrik sektöründeki yapının yeniden düzenlenmesi amacıyla 1970 yılında çıkarılan 1312 sayılı Kanun ile kurulmuş, özelleştirme politikaları çerçevesinde, Bakanlar Kurulunun 12.08.1993 tarih ve 93/4789 sayılı Kararı ile, Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) adı altında iki ayrı İktisadi Devlet Teşekkülü olarak yeniden yapılandırılmış ve bu kurumlar 1994 yılında tüzel kişiliklerine kavuşmuşlardır. Daha sonra, dağıtım bölgeleri baz alınarak kamu mülkiyetindeki elektrik işletmelerinin yeniden yapılandırılması suretiyle elektrik enerjisi dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesine karar verilmiş ve Yüksek Planlama Kurulu'nun 17/03/2004 tarih ve 2004/3 sayılı kararı ile kabul edilen "Elektrik Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi" çerçevesinde Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 02/04/2004 tarih, 2004/22 sayılı kararı ile davalı şirketin de bağlı olduğu TEDAŞ özelleştirme kapsam ve programına alınmış, dağıtım bölgeleri yeniden belirlenerek Türkiye 21 dağıtım bölgesine ayrılmıştır.

Davalı şirket, merkezi Eskişehir olan Afyonkarahisar, Bilecik, Eskişehir, Kütahya ve Uşak illerinde elektrik dağıtım faaliyetinde bulunmak üzere O. E. DAĞITIM A.Ş. adı altında kurulmuş olup, 01.03.2005 tarihinden itibaren dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini sürdürmektedir. Özelleştirme plan ve programı dahilinde, 10.4.2009 tarihinde şirketin ihale ilanına çıkılmış olup, 20.10.2009 tarihinde ihalesi yapılmıştır. İhale sonucunda şirket Yıldızlar SSS Holding A.Ş. bünyesindeki Eti Gümüş A.Ş.'ye satılmıştır. Rekabet Kurulu ve EPDK'nın değerlendirilmesinden sonra Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 24.04.2010 tarih ve 27561 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22.04.2010 tarih ve 2010/25 nolu kararına istinaden 31.05.2010 tarihinde yapılan Hisse Satış Sözleşmesiyle TEDAŞ'a ait olan hisselerin %100'ü Yıldızlar SSS Holding A.Ş. bünyesindeki Dedeli Yatırım İnşaat Taahhüt Elektrik Dağıtım Sanayi Ticaret A.Ş.'ye devredilmiştir. 01.06.2010 tarihinden itibaren hisselerin tamamı Dedeli Yatırım İnşaat Taahhüt Elektrik Dağıtım Sanayi Ticaret A.Ş.'ye ait olmak üzere kamu payı sıfırlanarak özelleştirme süreci tamamlanmıştır.

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 22.04.2010 tarihli, 2010/25 sayılı kararı doğrultusunda, 31.05.2010 tarihinde imzalanan Hisse Satış Sözleşmesi ile davalı O. Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin hisseleri özel sektöre devredilmiş, yani davalı şirket kamu kurumu ya da idare olma vasfını kaybederek, özel bir şirket statüsüne dönüşmüştür. Ancak özel şirket statüsüne dönüşen davalı O. Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin 2010 yılında borçlarını ödeyememesi nedeniyle EPDK tarafından soruşturma açıldığı, sonrasında şirketin yönetimine görevden el çektirildiği ve 2013 yılında şirkete kayyım atandığı, Z. Enerji Elektrik Üretim AŞ'nin %100 iştiraki ile kurulan Z.O. Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş ("Z. O.i"), 02.02.2017 itibarıyla O. Elektrik Dağıtım AŞ'nin ("OEDAŞ") %100 hisselerini devralmasıyla kayyım tedbirinin sona erdiği görülmektedir.

Bu durumda O.Elektrik Dağıtım AŞ'nin bakılan davanın açıldığı tarih itibariyle kamu kuruluşu niteliği taşımadığı ve faaliyetleri özel hukuk hükümlerine tabi bir özel hukuk tüzel kişisi halini aldığı dikkate alındığında, ortada idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın adli yargının görev alanına girdiği sonucuna varıldığından, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Eskişehir 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Süleyman Hilmi AYDIN, Aydemir TUNÇ ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 24.9.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının

Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıya ait taşınmazdaki inşaat temelinin tamamlanmasının ardından 29/07/2016 gününde yağan yağmur sonrası yıkılan elektrik direğinin temiz su şebekesini patlatması neticesinde inşaat temeline dolan su nedeniyle inşaata devam edilemediğinden bahisle oluştuğu iddia edilen 54,008,00 TL zararın, O. Elektrik Dağıtım A.Ş. tarafından tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

Ortaya çıkan görev uyuşmazlığının çözümü açısından davalı kuruluşun hukuki yapısını incelemek gerekirse: Türkiye Elektrik Kurumu (TEK), Elektrik sektöründeki yapının yeniden düzenlenmesi amacıyla 1970 yılında çıkarılan 1312 sayılı Kanun ile kurulmuş; özelleştirme politikaları çerçevesinde, Bakanlar Kurulunun 12.08.1993 tarih ve 93/4789 sayılı Kararı ile, Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) adı altında iki ayrı İktisadi Devlet Teşekkülü olarak yeniden yapılandırılmış ve 1994 yılında tüzel kişiliklerine kavuşmuşlardır. Daha sonra, dağıtım bölgeleri baz alınarak Kamu mülkiyetindeki elektrik işletmelerinin yeniden yapılandırılması suretiyle elektrik enerjisi dağıtım hizmetlerinin özelleştirilmesine karar verilmiş ve Yüksek Planlama Kurulu'nun 17.03.2004 tarih ve 2004/3 sayılı Kararı İle kabul edilen "Elektrik Sektörü Reformu ve Özelleştirme Stratejisi Belgesi" çerçevesinde Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 02.04.2004 tarih, 2004/22 sayılı kararı ile davalı Şirketin de bağlı olduğuTEDAŞ özelleştirme kapsam ve programına alınmış, dağıtım bölgeleri yeniden belirlenerek, Türkiye 21 dağıtım bölgesine ayrılmıştır.

Merkezi Eskişehir olup, Afyonkarahisar, Bilecik, Eskişehir, Kütahya ve Uşak illerinde elektrik dağıtım faaliyetinde bulunmak üzere kurulan ve 01.03.2005 tarihinden itibaren dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini sürdürmekte olan O.Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin özelleştirme plan ve programı dahilinde, 10.4.2009 tarihinde ihale ilanına çıkılarak 20.10.2009 tarihinde ihalesi yapılmış; ihale sonucunda şirket Yıldızlar SSS Holding A.Ş. bünyesindeki Eti Gümüş A.Ş.'ye satılmış; Rekabet Kurulu ve EPDK'nın değerlendirilmesinden sonra Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 24.04.2010 tarih ve 27561 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 22.04.2010 tarih ve 2010/25 nolu kararına istinaden 31.05.2010 tarihinde yapılan Hisse Satış Sözleşmesiyle TEDAŞ'a ait olan hisselerin %100'ü Yıldızlar SSS Holding A.Ş. bünyesindeki Dedeli Yatırım İnşaat Taahhüt Elektrik Dağıtım Sanayi Ticaret A.Ş.'ye devredilmiş; 01.06.2010 tarihinden itibaren hisselerin tamamı Dedeli Yatırım İnşaat Taahhüt Elektrik Dağıtım Sanayi Ticaret A.Ş.'ye ait olmak üzere kamu payı sıfırlanarak özelleştirme süreci tamamlanmıştır.

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 22.04.2010 tarihli, 2010/25 sayılı kararı doğrultusunda, 31.05.2010 tarihinde imzalanan Hisse Satış Sözleşmesi ile davalı O.Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin hisseleri özel sektöre devredilmiş, özel şirket statüsüne dönüşen davalı O. Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin 2010 yılında borçlarını ödeyememesi nedeniyle EPDK tarafından soruşturma açılmış, sonrasında şirketin yönetimine görevden el çektirilerek 2013 yılında şirkete kayyım atanmış, Z. Enerji Elektrik Üretim AŞ'nin %100 iştiraki ile kurulan Z. O. Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş ("Z. O."), 02.02.2017 itibarıyla O. Elektrik Dağıtım AŞ'nin ("OEDAŞ") %100 hisselerini devralmasıyla kayyım tedbirinin sona erdiği anlaşılmıştır.

Olayda, davalı Şirket tarafından standartlara uygun olmayan şekilde dikilen elektrik direğinin yıkıldığı, su şebekesini patlattığı ve devamında davacının inşaatına zarar verdiği iddia edilerek, uğranılan zararın tazmini istemiyle ilk olarak 29.3.2017 tarihinde dava açılmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı bendinde:

"a) (Değişik : 8.6.2000-4577/5 md.) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18.12.1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar" idari dava türleri olarak sayılmış olup; kural olarak, idari yargıda ancak Devlete ve kamu tüzel kişilerine karşı açılan davalara bakılabilir.

Buna göre, davanın açıldığı tarihte davalı mevkiinde, kamu kuruluşu niteliği taşımayan O. Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin olması karşısında, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava bulunduğundan söz etmek olanaksız olduğundan; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle Eskişehir 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ileEskişehir 2.Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.12.2017 gün ve E:2017/133, K:2017/699 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenleEskişehir 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Eskişehir 2.Asliye Hukuk Mahkemesinin 14.12.2017 gün ve E:2017/133, K:2017/699 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 24.9.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi AYDIN	Aydemir TUNÇ	Turgay Tuncay VARLI